

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/86/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112225747
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3112225747.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu Mgr. Ivany Šlesarovej a JUDr. Ivice Čelkovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 15C/126/2012-106 zo dňa 5. januára 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e.**

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 175 Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 110,64 Eur a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Uplatnenie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy žalobca odôvodnil nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Trenčín v exekučnom konaní sp.zn. 26Er/513/2005, ktorý spočíval v tom, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nerozhodol exekučný súd v zákonnej lehote napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala rozsiahlejšiu spoluprácu s účastníkmi konania. Poukázal na § 44 ods. 7,8 Exekučného poriadku účinného od 01.09.2005, resp. na § 44 ods. 8 Exekučného poriadku. Žalobcovi vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne plynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. V tomto období žalobca vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 Eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 Eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným exekútorom sumu 50 Eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s urgovaním na exekučnom súde sumu 15 Eur, spolu 175 Eur na aktívnu systémovú správu pohľadávky. Táto suma by nezaťažila žalobcu, ak by exekučný súd dodržal pri rozhodovaní zákonnú lehotu. Návrh na zmenu súdneho exekútora podal žalobca pre stratu dôvery k pôvodnému exekútorovi vzhľadom na jeho neefektívne a neúčinné postupy. Uplatnenie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca odôvodnil tým, že samotné konštatovanie porušenie práva na rozhodnutie v stanovenej lehote bez zbytočných prieťahov a v primeranom čase nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Jej výšku stanovil žalobca podľa doterajších rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky v priemernej výške 663,88 Eur/rok, čo je 55,32 Eur/mesiac a

uplatnenú výšku vypočítal podľa počtu dní omeškania. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci žalobca písomne požiadal o predbežné prerokovanie náhradu na náhradu škody. Do podania žaloby žalovaný pozitívne nereagoval. Súd prvého stupňa rozsudkom č.k. 15C/126/2012-35 zo dňa 17.07.2013 žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením č.k. 17Co/759/2013-57 zo dňa 28.05.2014 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov konania podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Uviedol, že neúčast' ospravedlnil len žalovaný. Žalobca žiadal pojednávanie zrušiť z dôvodu opätovne vznesenej námietky zaujatosti prejednávajúcej sudkyne a konania na Ústavnom súde SR, v ktorom sa podľa jeho názoru rieši otázka, ktorá má význam pre priebeh tohto konania. Súd prvého stupňa tieto dôvody neuznal za relevantné pre prerušenie konania, pričom na námietku zaujatosti totožného obsahu, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté neprihliadol a o zamietnutí návrhu na prerušenie konania rozhodol samostatným uznesením. Pred vyhlásením rozsudku vo veci samej riadne poučil o povinnosti navrhnuť a označiť dôkazy podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a pri rozhodnutí prihliadol na obsah spisu a zohľadnil všetky účastníkmi predložené, navrhnuté a vykonané dôkazy. Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil, že na žiadosť súdneho exekútora zo dňa 1.3.2005 vydal Okresný súd Trenčín ako exekučný súd dňa 21.3.2005 poverenie č. 5309*007182, ktorým poveril JUDr. Vieru Kučerovú, exekútorku, vykonaním exekúcie vedenej proti povinnému P. W. pre vymoženie sumy 16.940 Sk s príslušenstvom. Dňa 20.09.2010 podal oprávnený (žalobca) návrh na zmenu súdneho exekútora, o ktorom rozhodol exekučný súd uznesením č.k. 26 Er/513/2005-29 zo dňa 16.11.2010 tak, že návrhu na zmenu súdneho exekútora vyhovel. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 02.06.2011. Od podania žiadosti o zmenu exekútora do vydania rozhodnutia o jeho zmene exekučným súdom uplynula doba 56 dní a po odpočítaní 30-dňovej lehoty doba 26 dní. Za aplikácie § 44 ods. 8 Ex. poriadku platného v čase podania návrhu (od 31.5.2010 do 31.5.2011), § 238 ods. 1, 2, § 240 ods. 1, 2 Exekučného poriadku, § 3 ods. 1 písm. d/, § 9 ods. 1 druhá veta a § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov súd prvého stupňa dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná a žalobu zamietol. Žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup exekučného súdu (existenciu priedahov v konaní), čo je základný predpoklad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Ťažisko argumentácie žalobcu spočívalo v tvrdení, že súd nesplnil zákonnú povinnosť, pretože o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora nerozhodol do 30 dní od doručenia návrhu na súd, čím konal so zbytočnými priedahmi. Súd prvého stupňa konštatoval, že z pripojeného exekučného spisu je zistiteľné, že exekučné konanie začalo dňa 18.02.2005. Právny režim exekučného konania sa riadil právom platným a účinným do 31.08.2005. Právna úprava, ktorej aplikácie sa žalobca dovoľáva vstúpila do účinnosti až od 01.09.2005, resp. od 01.12.2006 a nevzťahuje sa na exekučné konania začaté pred 01.09.2005, resp. pred 01.12.2006, čo vyplýva z prechodných a záverečných ustanovení § 238 ods. 1, 2 a § 240 ods. 1, 2 Exekučného poriadku. Na exekučnú vec vedenú na okresnom súde pod sp.zn. 26Er/513/2005 sa správne aplikuje § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, ktoré neupravuje žiadnu lehotu pre rozhodnutie exekučného súdu o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora (rozsudok krajského súdu v Banskej Bystrici z dňa 08.10.2014, sp.zn. 17Co/870/2013). Súd prvého stupňa poukázal na to, že základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené kumulatívne. V danej veci podmienka existencie nesprávneho úradného postupu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok žalobcu a nadväzne na to, nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to nie je potrebné, a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti súdneho konania, skúmať existenciu škody, nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah. V tých súvislostiach považoval súd prvého stupňa za nadbytočné a nedôvodné vysporiadávať sa s ďalšou argumentáciou žalobcu. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. a úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že tento si náhradu trov konania nevyčíslił.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na

základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Ak tak súd prvého stupňa spravil, odňal tým žalobcovi jeho právo na konanie pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval za nestranného. Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09). Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 12 - 16 O.s.p., I. ÚS 27/98). Nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu „zákonný sudca“ (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, III. ÚS 16/2000). Neobstojí názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Za týchto okolností nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Za danej procesnej situácie ústne pojednávanie nebolo neodkladným úkonom. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému pripustil odvolanie a toto odvolanie žalobcu podáva. V čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Správanie súdu prvého stupňa, kedy predbehol vydaním konečného rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Žalobca taktiež poukázal na to, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie. Tým došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Konceptcia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces tým bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si určil sám a vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, pretože vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Dôvodil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobe v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p.. Žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č.1/2014, ktorým je jednoznačne preukázané že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie majetku vo výške určenej posudkom. V súvislosti s tvrdeniami uvedenými v žalobe žalobca zdôraznil, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predložených znaleckým posudkom na vznik škody a jej príčinnú súvislosť. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods.3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods.1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Dôvodmi odvolania vymedzenými žalobcom a ich rozsahom je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods.1 O.s.p.

Odvolačný súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu žalobcom podaného odvolania, bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a vo veci verejne vyhlásil rozsudok podľa § 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p., keď dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

Žalobca v odvolaní namietal, že v konečnom rozhodnutí o veci (v rozsudku) rozhodol súd prvého stupňa aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy, pretože rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu nebolo právoplatné a jeho vydaním súd prvého stupňa predbehol účinky jeho právoplatnosti. Takého správanie súdu prvého stupňa zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Odvolačný súd vyhodnotil túto námietku žalobcu ako nedôvodnú. Rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania je rozhodnutie o procesnom návrhu účastníka konania a nie je rozhodnutím vo veci samej. Aj v prípade, že by sa súd prvého stupňa s procesným návrhom žalobcu vysporiadal v konečnom rozhodnutí samostatným výrokom rozsudku, má výrok obsahujúci rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania vždy účinky uznesenia. V danej veci rozhodoval súd prvého stupňa o návrhu žalobcu na prerušenie konania samostatným uznesením, proti ktorému podal žalobca aj samostatné odvolanie.

Preskúmaním obsahu spisu odvolačný súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 O.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku žalobu zamietol a žalovanému ako úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnosti odkazuje.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolačný súd zaoberal, či v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo postupom súdu k procesným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm.

a/ - g/ O.s.p. a tzv. iným vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody posudzoval odvolačný súd podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Žalobcom namietané vady konania vymedzené v § 221 ods. 1 písm. f/ a g/ O.s.p. sú vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto odvolačný súd posudzoval či postupom súdu prvého stupňa nebola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.).

V ustanovení § 14 O.s.p. sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Predmetný dôvod odvolania sa však výslovne obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu. Opätovná námietka žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.. Jej dôvodnosť posudzuje odvolačný súd vždy, bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 O.s.p.). Z obsahu spisu odvolačný súd zistil, že prejednávaná vec bola od začiatku konania pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. Denisovi Vékonymu, ktorý bol uznesením Krajského súdu č.k. 17NcC239/2012-17 zo dňa 18.októbra 2012 vylúčený z prejednávania a rozhodnutia danej veci, pričom ostatní sudcovia súdu, medzi nimi aj JUDr. Milina Jánošková, vylúčení neboli. Spis bol následne Opatrením Spr.1195/2012 náhodným výberom pridelený na prejednanie a rozhodnutie veci JUDr. Miline Jánoškovej, ktorá ako zákonný sudca vo veci rozhodla. Z jej vyjadrenia vyplýva, že nemá žiadny pomer k veci, k účastníkom ani ich zástupcom a vo veci sa necíti byť zaujatá.

Otázkou vylúčenia zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci sa ako odvolacím dôvodom odvolačný súd už zaoberal v predchádzajúcom odvolacom konaní sp.zn. 17Co/759/2013, v ktorom

svoje rozhodnutie podrobne zdôvodnil. Odvolací súd preskúmaním dôvodnosti uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany žalobcu dospel k záveru, že na strane zákonného sudcu nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na pomer k veci a na pomer k účastníkom konania. Z obsahu spisu vyplýva, že v predmetnej exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Trenčín nebola JUDr. Milina Jánošková zákonným sudcom. Odvolací súd v konaní nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tohto sudcu a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov žalobcu. Odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti namietaného sudcu nemôžu byť úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že súd prvého stupňa svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, pretože táto skutočnosť sama o sebe nevytvára nič o vzťahu namietaného sudcu k účastníkom a k prejednávanej veci, ktorá by bola spôsobilá ovplyvniť jeho nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil uplatnenú odvolaciu námietku žalobcu ako nedôvodnú.

Súd prvého stupňa v zmysle § 115 ods. 1 O.s.p. nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie na deň 05.01.2015, na ktorom vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu žalobcu.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. K pojmovým znakom tohto odňatia patrí odňatie možnosti konať pred súdom, k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu a možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Tieto pojmové znaky musia byť splnené súčasne. V súvislosti s týmto odvolacím dôvodom odvolací súd preskúmal splnenie podmienok na postup súdu prvého stupňa v konaní podľa § 114 ods. 1, 2, § 120 ods. 4, § 101 ods. 2 a § 123 O.s.p.

Podľa § 114 ods. 2 O.s.p. v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi. Odvolací súd po preskúmaní postupu súdu prvého stupňa konštatuje, že postup tohto súdu zodpovedá všetkým stanoveným procesným podmienkam prípravy pojednávania podľa § 114 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa doručil žalobu žalovanému spolu s výzvou, aby sa žalovaný k žalobe vyjadril. Vyjadrenie žalovaného bolo žalobcovi doručené v dostatočnom časovom predstihu pred nariadeným pojednávaním. Poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. vykonal súd prvého stupňa písomne a toto doručil právnomu zástupcovi žalobcu a žalovanému. Predvolanie na pojednávanie dňa 5.1.2015 prevzal právny zástupca žalobcu a žalovaný v dostatočnom časovom predstihu pred pojednávaním. Žalovaný, ktorý sa z neúčasti ospravedlnil, ani nežiadal o odročenie pojednávania. Právny zástupca žalobcu sa z neúčasti neospravedlnil, navrhol zrušenie pojednávania a spolu s týmto podaním podal návrh na prerušenie konania. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa pri vyššie opísanom procesnom postupe splnil a mal dňa 05.01.2015 splnené všetky procesné povinnosti a podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov konania.

Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa okrem iného namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie.

Odvolací súd zistil, že žalobca mal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ktoré súd prvého stupňa vykonal a oboznámil na pojednávaní dňa 05.01.2015. V tomto smere nie je tvrdenie žalobcu pravdivé. Na prejednanie veci nariadil súd prvého stupňa pojednávanie podľa § 115 ods. 1 O.s.p. pri zachovaní lehoty podľa § 115 ods. 2 O.s.p. po splnení procesných povinností podľa § 114 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol bez účasti účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Na strane právneho zástupcu žalobcu absentoval dôležitý

dôvod, pre ktorý by bol súd prvého stupňa povinný pojednávanie zrušiť alebo odročiť. Z doručky súdneho doručovateľa vyplýva, že právny zástupca žalobcu prevzal uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17NcC/239/2012-17 zo dňa 18.10.2012 o nevyhlásení zákonného sudcu z pojednávania a rozhodovania veci dňa 14.11.2012 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co/759/2013-57 zo dňa 28.05.2014 prevzal právny zástupca žalobcu dňa 30.06.2014. Tieto vykonateľné uznesenia sú v ďalších štádiách konania pre súd prvého stupňa záväzné

a súd prvého stupňa bol povinný v pojednávanej veci ďalej konať v súlade so svojou povinnosťou podľa § 1 ods. 1 O.s.p. aj napriek tomu, že žalobca podal ústavnú sťažnosť. K odkladu vykonateľnosti sťažnosťou napadnutého uznesenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky nedošlo. V čase pojednávania teda na strane žalobcu a ani jeho právneho zástupcu neexistoval dôvod na zrušenie pojednávania a prerušenie konania. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu vec prejednať a rozhodnúť v neprítomnosti účastníka konania alebo jeho právneho zástupcu v prípade splnenia podmienok, ktoré spočívajú v tom, že účastník konania alebo jeho právny zástupca bol na pojednávanie riadne predvolaný so zachovaním 5-dňovej lehoty na prípravu pojednávania (§ 115 ods. 2 O.s.p.) a tento účastník konania alebo jeho právny zástupca včas nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Dôležitý dôvod, pre povahu ktorého sa nemôže pojednávanie zúčastniť sa musí týkať predovšetkým jeho osoby a mal by sa vyznačovať určitou mierou nepredvídateľnosti, mal by byť závažný a svojím rozsahom alebo z iných dôvodov by mal obsahovať dôvodený znak ospravedlnitosti. Dôležitosť dôvodu treba hodnotiť ku všetkým okolnostiam konkrétnej veci aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti. Za daného procesného stavu súd prvého stupňa umožnil sporovým stranám zúčastniť sa prejednávania veci vrátane možnosti označiť rozhodné skutočnosti a dôkazy, vyjadriť ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), vykonať zhrnutie návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 ods. 4 O.s.p.). Odvolací súd preskúmaním postupu súdu prvého stupňa, s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, vyhodnotil postup tohto súdu ako správny, keď mal preukázané, že súd prvého stupňa mal pre prejednanie veci v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovaného splnené všetky podmienky podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Zo skutočností a postupov súdu prvého stupňa v konaní vyplýva, že právo žalobcu na kontradiktórnosť súdneho procesu nebolo porušené. Prejednaním veci v neprítomnosti účastníkov konania súd prvého stupňa neodňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom. Odvolaciu námietku žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom postupom súdu prvého stupňa vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

Odvolací súd je toho názoru, že žalobca v konaní nespĺnil dôkaznú povinnosť podľa § 120 ods. 1 O.s.p. V sporových konaniach, ako je aj v danej veci, sa nesplnenie dôkaznej povinnosti prejaví v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre účastníka, ktorý svoje dôkazné bremeno neunesol. Dôkazné bremeno je procesný inštitút, ktorý spočíva v zodpovednosti účastníka konania za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť závisí od účastníkov konania, ktorí tým vymedzujú predmet dokazovania, teda to čo má byť preukázané. Na preukázanie skutočností, ohľadom ktorých má účastník konania dôkazné bremeno slúži dôkaz, dôkazný prostriedok realizovaný v procese dokazovania. Vymedzenie okruhu skutočností, ktoré musí účastník uviesť a následne preukázať závisí od hypotézy hmotnoprávnej normy upravujúcej sporný vzťah medzi účastníkmi. Táto norma zároveň určuje rozsah dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti, ktorej podmienkami sú : výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému a príčinná súvislosť medzi nimi. Tieto podmienky musí preukázať poškodený, ktorý znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

Právne vzťahy, z ktorých žalobca odvodzoval nároky uplatnené žalobou sú upravené zákonom č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Vychádzajúc z jeho jednotlivých ustanovení predstavuje existencia nesprávneho úradného postupu pri výkone verejnej moci orgánom verejnej moci hypotézu právnej normy. Pokiaľ nesprávny úradný postup existuje nastupuje dispozícia právnej normy predstavujúca zodpovednosť štátu ako zodpovednostného subjektu za škodu, ktorá predstavuje právny následok nesprávneho úradného postupu v podobe sankcie. Dôkazná povinnosť žalobcu spočívala v preukázaní nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín v konaní sp.zn. 26Er/513/2005. Nesprávny úradný postup žalobca charakterizoval ako nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Na preukázanie nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nevydaní

rozhodnutia exekučným súdom v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov žalobca navrhoval ako dôkaz súdny spis exekučného súdu vedeného medzi oprávneným - žalobcom a povinným P. pre vymożenie peňažnej pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku povinného vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX (EX 13002/2011). V danom prípade bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že nevydanie uznesenia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, je nesprávnym úradným postupom podľa právoplatného rozhodnutia vydaného v inom konaní (sťažnosť u predsedu súdu na podklade sťažnosti na prieťahy, disciplinárne konanie, konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, konanie pred Európskym súdom pre ľudské práva). Žalobca nepreukázal, že prieťahy, o ktorých bolo v inom konaní rozhodnuté, sú neodôvodnené, boli podstatnou a rozhodujúcou príčinou vzniku škody žalobcu v exekučnom konaní z dôvodu, že jeho pohľadávka sa stala nevyhmáhatelnou a nevykonateľnou.

Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že čo sa týka nesprávneho úradného postupu v dôsledku prieťahov v exekučnom konaní, je nutné konštatovať, že existenciu zbytočných prieťahov v súdnom konaní určuje Ústavný súd SR, ktorý má právomoc rozhodovať o porušení ústavných práv fyzických a právnických osôb. Napriek tomu súd poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR (I ÚS 27/02, IÚS 197/03, I ÚS 38/04), podľa ktorej dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy. Nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postupom dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významným prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy. V zmysle záverov Ústavného súdu potom možno konštatovať, že dobu od podania žiadosti o udelenie poverenia do rozhodnutia súdu o tejto žiadosti nemožno považovať za prieťahy v konaní, ktoré by mohli viesť k vzniku uplatnenej škody a nemajetkovej ujmy na strane žalobcu, ani za rozhodnutie v lehote, ktorá by bola neprimeraná vo vzťahu k právu žalobcu na súdnu ochranu.

Preto odvolací súd zdôrazňuje, že na to, aby bolo možné zaoberať sa samotnou skutočnou škodou, prípadne ušlým ziskom by bolo potrebné v prvom rade konštatovať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu tak, ako to predpokladá ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z..

V nadväznosti na vyššie uvedené je potom nutné uviesť, že na to, aby sa ďalej súd mohol zaoberať prípadnou nemajetkovou ujmom, tak ako to predpokladá ustanovenie § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z., by v prvom rade muselo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu. Pokiaľ vychádzame zo základnej premisy, že k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu vôbec nedošlo, nie je dôvod sa v prejednávanej veci zaoberať ani prípadnou výškou nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ods. 2 citovaného zákona.

Vzhľadom k tomuto záveru je potom bez právneho významu aj znalecký posudok č. 1/2014 zo dňa 17.1.2014, ktorý predložil žalobca.

Odvolacie dôvody prezentované žalobcom v odvolaní nemajú oporu v zistenom skutkovom stave ani v právnom posúdení veci súdom prvého stupňa. Odvolací súd poukazuje na to, že v konaní pred súdom prvého stupňa nebol zistený nesprávny úradný postup. Za splnenia všetkých procesných povinností, ktoré vykonal súd prvého stupňa v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o konaní, prejednaní a rozhodnutí veci, keď účastníkov riadne poučil o možnosti označiť a predkladať dôkazy a na pojednávaní dňa 05.01.2015 vyhlásil dokazovanie za skončené, nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom a ani k porušeniu práva na kontradiktórny súdny proces.

Odvolací súd poukazuje na to, že niektoré odvolacieho dôvody sa vôbec netýkajú prejednávanej veci, tvrdenia žalobcu nezodpovedajú skutočnému stavu veci a vo vzťahu k prejednávanej veci sú nepravdivé. Je zrejmé, že obsah podaného odvolania vyhotovil právny zástupca žalobcu tak, aby obsahoval odvolacie dôvody takmer vo všetkých prípadoch, v ktorých žalobca uplatnil proti žalovanému na súdoch Slovenskej republiky svoje nároky na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Uvedené sa prejavuje predovšetkým v námietkach proti procesnému postupu súdu prvého stupňa, keď žalobca napríklad na jednej strane tvrdí, že súd rozhodol bez pojednávania a na druhej strane

tvrdí, že pre nariadenie pojednávania vo veci samej nemal súd splnené základné povinnosti a zákonné podmienky. Z tohto pohľadu sa obsah odvolania javí bez znalosti konkrétnej procesnej situácie v postupe súdu prvého stupňa v danej veci.

Za skutkovo a právne správny považuje odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa aj vo výroku o náhrade trov konania, o ktorých rozhodol súd prvého stupňa za aplikácie § 142 ods. 1 O.s.p. vychádzajúc zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) a miery úspechu, ktorá sa zisťuje tak u žalobcu, ako aj u žalovaného.

O trovách tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods.1 O.s.p. v spojení s § 224 ods.1 O.s.p. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil. Preto odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.